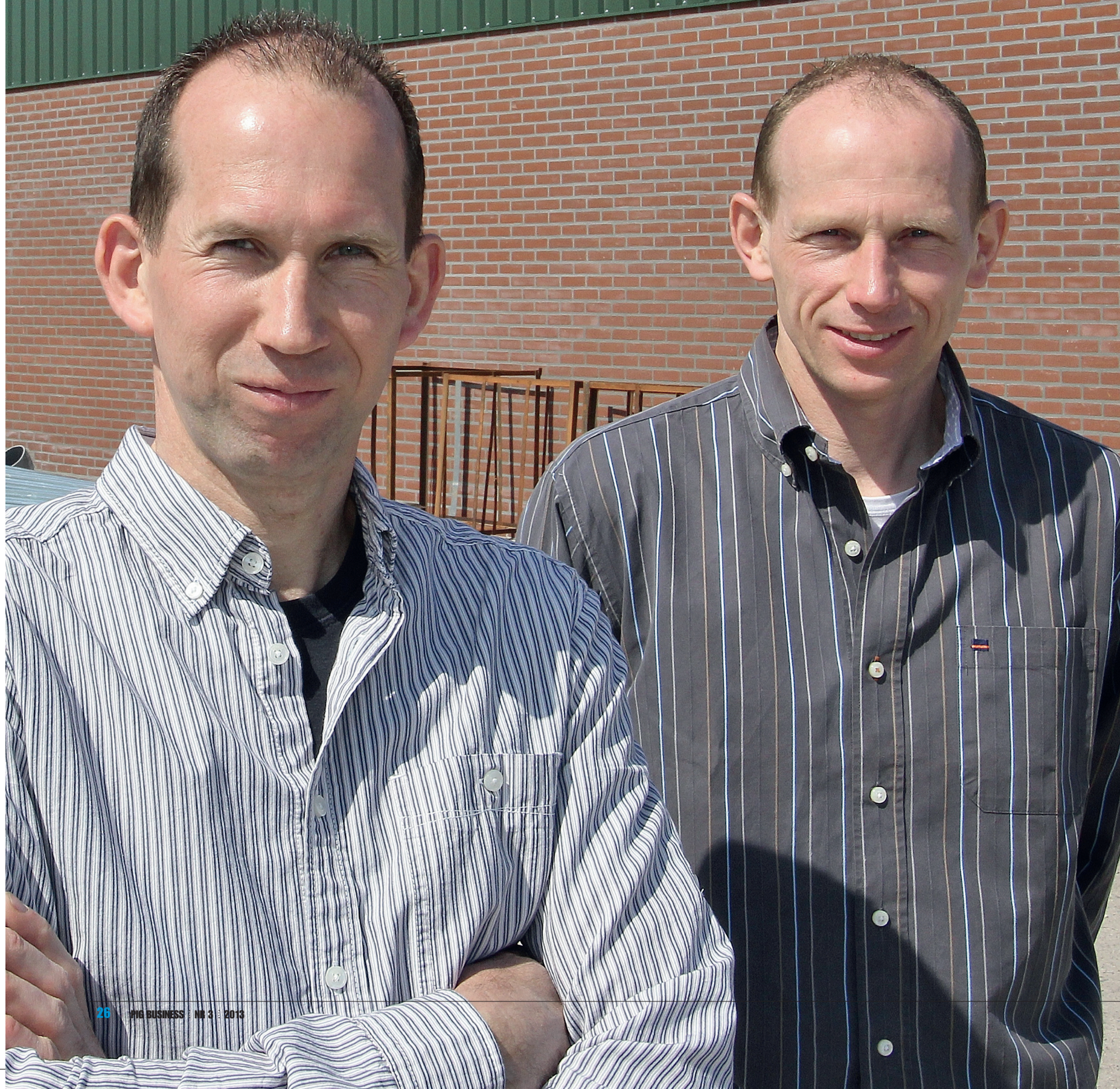

Maatschap Jack (links) en John Theelen in Beringe:

‘We willen open en transparant zijn’

Maatschappelijk ondernemen is voor zeugenhouders John en Jack Theelen uit Beringe een vereiste om toekomstperspectief te hebben. De twee broers stellen innovatie en verbeteringen in het belang van dier, omgeving en organisatie centraal in hun bedrijfsvoering. John Theelen: „Maatschappelijk ondernemen betekent dat je altijd pro-actief bent.”

De varkenshouderij heeft in de afgelopen jaren veel kritiek uit de maatschappij over zich heen gekregen. Terecht of onterecht, voor John en Jack Theelen is dat een reden geweest om goed na te denken over de kritiek; hoe zij wilden ondernemen in de toekomst en openlijk trots kunnen zijn op hun varkensbedrijf.

Openheid en transparantie naar de maatschappij toe zijn voor hen belangrijke begrippen geworden. „Ik denk dat op veel plaatsen transparantie een onderwerp wordt op het moment dat ze iets nodig hebben”, zegt John Theelen. „Maar als je wilt dat transparantie echt nut heeft, moet je altijd transparant zijn. Doordat wij altijd open en transparant zijn, hadden we de vergunning van onze nieuwe zeugenstal met uitbreiding binnen acht maanden rond, zonder dat we heel veel met de omgeving hebben gecommuniceerd.”

„Niemand diende een bezwaar in. Men vertrouwt op ons omdat men precies weet wat wij hier doen. Over een paar maanden als de dieren allemaal in de nieuwe stal zitten, gaan we een open dag houden. Wij willen dat de bezoekers zien hoe onze zeugen en biggen zijn gehuisvest. Als we hen geen dieren laten zien, werkt het niet. Er zullen tijdens de open dag ook voldoende deskundigen in de stal aanwezig zijn om alle vragen van bezoekers te beantwoorden. Dit is volgens ons transpa-

rantie en openheid, en goed communiceren met de maatschappij.”

Kadavertonnen

Contact maken met de buitenwereld en het bedrijf laten zien, is volgens John essentieel. „Daar hoort ook biggen knuffelen voor kinderen bij. We zijn een keer naar een basisschool geweest met drie biggetjes. De kinderen konden vragen stellen en de biggetjes knuffelen. Een van de biggetjes viel in slaap in de armen van een meisje. Dat was prachtig en de kinderen vertellen dit aan hun ouders. We zijn ook naar een kinderdagopvang geweest. Zelfs de medewerkers die vrij hadden, kwamen kijken. Vion was erbij en regelde een fotograaf en er verscheen een artikel. Dat is goede pr. Maar een boekje ‘Yes we Can’ over antibioticagebruik in de varkenshouderij in de wachtkamer bij de dokter neerleggen, hoort ook tot open communiceren met de maatschappij.”

Biggen knuffelen

Om in de ‘spotlights’ te staan, is niet iets dat John van nature ambieert. „Als varkenshouder moet je dit wel doen. Je moet pro-actief zijn en niet steeds in de verdediging gaan als stichting Wakker Dier weer wat roept, maar vanuit je kracht reageren. Niet de deuren sluiten. Je moet je bedrijf laten zien. De gemid-

delde burger is naar mijn ervaring helemaal niet zo negatief. Tegenwoordig zijn ze ook wijzer geworden en trappen niet meer in elke loze kreet. Daarnaast kun je als varkenshouder laten zien hoe je het wel doet.”

„Via het Varkensgilde Peel & Maas, een regionale club van varkenshouders die maatschappelijk ondernemen, hebben we tijdens een fietsvierdaagse bijvoorbeeld geregeld dat fietsers konden rusten bij een zichtstal. Zeshonderd fietsers kregen barbecuworstjes en drinken. Ze waren heel positief en we maakten zelfs nieuwe afspraken om de zichtstal te bekijken. Tijdens het ‘Weekend van het Varken’ hebben we een fietsroute uitgezet langs vier verschillende varkensbedrijven. Bij een bedrijf kunnen bezoekers biggetjes knuffelen. Een ander laat zien hoe goed zijn bedrijf in het landschap past en weer een andere varkenshouder opent de brijvoerkeuken. Ook waren wij met zestien bedrijven van het Varkensgilde op de Floriade. De burger kan dus zien wat wij doen. Dat is belangrijk, want de burger is ook de consument.”

Wat varkenshouders vooral niet moeten laten zien, zijn kadavers in tonnen langs de weg. Dat is een punt van ergernis bij John. „Het getuigt van luiheid en gebrek aan besef als de tonnen te vroeg of te lang aan de weg staan. Vooral langs een fietspad is dit geen goede reclame voor de ►

Doodliggers of losse zeug

In de nieuwe kraamstal hebben John en Jack niet gekozen voor het Pro Domi kraamhok, maar voor een standaard kraamhok. Jack: „Pro Domi zijn prima kraamhokken. Alleen zijn wij niet overtuigd dat het beter is om de zeugen los te laten in de kraamhokken. Je kunt de vraag stellen wat beter is voor het dierenwelzijn: Meer levende biggen door minder doodliggers of de zeug los in de kraamhok? Daar komt bovendien bij dat een zeug haar biggen beschermd en een losse zeug kan gevaarlijk zijn. De kraamhokken zijn met vijf vierkante meter redelijk

ruim en we vinden het belangrijk dat de hokken comfortabel zijn. Vloerverwarming zorgt daarvoor.”

„Bij de zeugen zorgen we voor minder stress door ze direct na het spenen in de grote groep te doen. Pas bij het insemineren zetten we ze weer in een hok. Ze hebben ineens meer ruimte na het spenen en hebben voor het insemineren de stress om zich in de groep aan te passen en niet erna. Dat doen we al jaren met succes en het aantal terugkomers is minder. Maar we zijn constant op zoek naar meer mogelijkheden om de stress bij zeugen te verminderen.”

Fotoreportage Gebroeders Theelen

Jack en John Theelen hebben recentelijk uitgebreid van 300 naar 600 zeugen. In Beringe hebben ze een subfokbedrijf dat wordt geleid door Jack. John heeft in Koningslust een bedrijf dat de gespeende biggen van de locatie in Beringe huisvest. Een deel wordt verkocht als fokgelten en het andere gedeelte gaat naar de slachterij. Bekijk de fotoreportage op www.pigbusiness.nl

varkenshouderijsector. Het is een simpel voorbeeld hoe je al op een positieve wijze met de maatschappij om kunt gaan.”

Passie voor varkens

Het maatschappelijk ondernemen gaat op het subfokbedrijf van Theelen verder dan dat. „We hebben passie voor het varken en willen juist investeren in zaken die het varken ten goede komt. Zo komt er op de locatie in Koningslust een luchtconditioningssysteem. Een warmtewisselaar wordt voor de luchtinlaat geplaatst en de lucht wordt in de zomer gekoeld en in de winter verwarmd met water uit de grond. De lucht wordt nooit kouder dan acht graden en het is droog. Bij de pasopgelegde biggen kunnen we straks meer ventileren.”

„In Koningslust komt al het fokmateriaal en dan is het belangrijk dat er een constante voeropname is. Door ook in de zomer de lucht te koelen, vreten ze goed. Het klimaat blijft haast constant en dat zorgt bij de varkens voor meer comfort, rust en minder stress. Dat laatste is weer belangrijk voor het kannibalisme of staartbijten. We couperen de staarten niet, omdat de fokgelten de staart moeten behouden anders kunnen we ze niet verkopen. Voor ons is het dus belangrijk om alle stress- en staartbijt-factoren weg te halen. Staartbijten is een probleem dat door veel factoren wordt veroorzaakt en die moet je één voor één uitschakelen.”

„Afleidingsmateriaal helpt ook tegen staartbijten, maar dat is nog niet zo simpel. Het is belangrijk wanneer, wat en waar je afleidingsmateriaal gebruikt. Het blijkt dat in de zevende en achtste week na het spenen het staartbijten vaak voorkomt. We gaan in deze periode nu in één afdeling als proef een ruif met stro in de hokken hangen. Dan kunnen ze aan het stro plukken in plaats van

de staarten. We moeten kijken hoe goed dit werkt, maar het blijft altijd zoeken naar goed afleidingsmateriaal.”

Hinder van PIA

Een aspect dat de broers Theelen ook essentieel vinden richting maatschappij is het antibioticagebruik. John: „Onze dierdagdosering ligt op één. We gebruiken het alleen curatief. We hadden een aantal jaren terug veel hinder van PIA. Vijftien jaar terug moesten we voor de Britse bacon alle dieren wegen en dat veroorzaakte veel stress met PIA als gevolg. We gaven antibiotica, want er was geen alternatief. Nu gebruiken we voor zowel de zeugen als de vleesvarkens en biggen een vaccin om ze te beschermen en het aantal PIA-besmettingen is nu te verwaarlozen en ook ons antibioticagebruik.”

Energie

Op het gebied van milieu en duurzaamheid wil maatschap Theelen zich ook inzetten. Het bedrijf gebruikt geen gas meer, maar heeft een koeldekstelsysteem met twee warmtepompen die de stallen en een gedeelte van het woonhuis verwarmen. Wel is er nog een gasketel als ‘back-up’. Het dak van de nieuwe kraamstal is berekend op zonnepanelen, maar op dit moment is subsidie voor zonnepanelen haast een ondoenlijke missie om te krijgen. Op de locatie in Koningslust heeft John tot vier keer geprobeerd om subsidie te krijgen. „We wachten even een tijdje tot de zonnepanelen nog goedkoper en efficiënter zijn. Nu is het met de nieuwbouw even een stap te ver om te investeren in zonne-energie. De ontwikkeling gaat echter snel en we zijn er klaar voor. Zonnepanelen zien er bovendien mooi uit en je laat tegelijkertijd aan de burger zien dat je een modern bedrijf bent dat duurzaamheid

hoog in het vaandel heeft.”

Met de laatste uitbreiding naar 600 zeugen is het subfokbedrijf voor Jack en John groot genoeg. Het is volgens hen een goed voorbeeld van een gezinsbedrijf dat past binnen de maatschappelijke wensen. John: „Volgens de Commissie Van Doorn is een gesloten bedrijf met 600 zeugen voldoende om een modern gezinsbedrijf te zijn. In onze ogen is het belangrijk naar de maatschappij toe om een gezinsbedrijf te zijn. Je laat aan iedereen zien dat je een boterham verdient voor je gezin met dit bedrijf. Dat wordt gemakkelijker geaccepteerd dan een heel groot bedrijf. Als je het met 600 zeugen niet redt, ga je het ook niet met 1.200 zeugen redden. Dit is voor ons het maximaal haalbare op deze twee locaties en het is bovendien niet de bedoeling om te groeien. Continuïteit is belangrijker.”

Varkensgilde

Voor de twee Brabantse zeugenhouders is maatschappelijk ondernemen vooruitgaan. Niets doen richting maatschappij zien ze als achteruit boeren. Wat John nog wel hoopt, is dat het maatschappelijk ondernemen uiteindelijk wel zichtbaar wordt in de producten in de winkels. „Als Varkensgilde gaan we wellicht ook iets met het vlees doen. Dat wordt geen Livar, maar een gangbaar vlees met afkomst, zodat de consument kan zien waar het vlees vandaan komt en dat het maatschappelijk verantwoord is geproduceerd. We moeten de consumenten die we hebben, behouden voor de toekomst en maatschappelijk ondernemen is daarbij een cruciale factor.” ■

Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

Bedrijfsgegevens

In Beringe hebben John en Jack Theelen een subfokbedrijf met het Fins Landras als moederlijn dat wordt geïntegreerd tot de Topigs N-lijn. De Topigs 20-gelten zijn een kruising tussen deze moederlijn en de GY-vaderlijn. Het subfokbedrijf is onlangs uitgebreid van driehonderd naar zeshonderd varkens. Dat bedrijf wordt geleid door Jack en John heeft in Koningslust een bedrijf dat de gespeende biggen van de locatie in Beringe huisvest. Een gedeelte van de biggen verkopen ze als fokgelten en het andere gedeelte, dat niet aan de fokeisen voldoet, gaat naar de slachterij.